

(Priloga Vrtnu.)

Št. 7.

Ljubljana, dné 1. julija 1904.

XII. tečaj.

Solnce seva . . .

Solnce seva na poljano,
Pa se čudi cvetju,
Ki tako lepo vsvetelo
V gorkem je poletju.

Deca cvetja si nabira,
Pesmi vmes prepeva;
Venčke iz nedolžnih rožic
Na glavico deva.

Aj, ti solnce, da bi moglo
Deci v srce zreti, —
Takrat bi se začudilo,
Kaj so pravi cveti!

Taras Vaziljev.

Pikapolonca.

Pikapolonca
Na veji sedi,
Pikapolonci
Otrok govori:
„Zleti, oj zleti,
Polonca, v nebo,
Meni prinesi
Obleko zlato!
Oče nebeški
Ti bode jo dal,

Sveti patron moj
Pa bo jo izbral.“ —
Pikapolonca
Pa dobro ne zna,
Ktera stezica
V nebo pripelja —
Pa jo zavije
Na tretje drevo,
Deček pa gleda
Za njo gor v nebo . . .

Slavko Slavič.

Vpričo Boga!

7. Hipne molitvice.

Ako hočemo živeti v pričujočnosti božji, je najprej in najbolj potrebno, da se prav pogostokrat spominjamo na Boga, da kar moč velikokrat mislimo na Boga.

Vendar samo misliti na Boga, samo spominjati se ga in takorekoč hladno mimo iti, bi še ne zadovalo. Pač se spodobi takrat, kadar si v mislih pred oči stavimo najvišjega in najboljšega Gospoda, da ga vselej tudi kaj nagovorimo: prespoštljivo počastimo, se mu pristrčno zahvalimo za njegove brezštevne dobrote, ga prosimo odpuščenja, mu zagotavljamo svojo ljubezen in zvestobo, mu potožujemo svoje nadloge, ga prosimo pomoči itd.

To se zgodi s takozvanimi hipnimi molitvami. Hipne se imenujejo zato, ker potrebujemo zanje jako malo časa: zadostuje trenutek. Imenujejo se večkrat tudi strelne molitvice. To ime imajo še iz starih časov, ko so streljali z lokom in puščicami. Puščica jako hitro leti in dobro zadene, ako se spretno strelja; slično tudi v hipnih molitvicah naše svete misli in srčne želje vzhitijo proti Bogu; v istem hipu, ko so se vzbudile v našem srcu, so že pri Bogu, pri angelih in svetnikih. Navadno se imenujejo pobožni vzdihljaji, zato ker prihajajo prav iz srca; kadar namreč človek posebno goreče čuti v svojem srcu, skoro nehoté vzdihne. (Odtod so ponekod dobile tudi ime: plamteče molitvice, ker se kakor žarni plameni vzdigajo v nebesa.)

Take vaje — hipne molitvice, sveti vzdihljaji — so zeló koristne za bogoljubno življenje v mnogih ozirih, posebno pa v tem, ker med vsemi sredstvi še najbolj pospešujejo — življenje v pričujočnosti božji. Zato se moramo nekoliko dlje časa pomuditi pri njih.

Najprej naj omenim nekaj splošnih pravil. 1) Hipne molitvice se lahko opravljajo samo znotranje s srčnim vzdihom, ali pa obenem tudi ne zvananje z besedo.

2) Kadar se opravljajo tudi z besedo, naj bodo kratke in preproste. Vobče naj se ne vežejo na določene besede, marveč srce naj govori po svoje. Vendar se priporoča, zlasti za začetek, da se poslužujemo tudi že znanih, določenih molitvic, posebno onih vzdihljajev, katerim je sv. cerkev podarila odpustke. 3) Priporočljivo je (vsaj v začetku), da si za vsak dan odločimo posebno molitvico, katero hočemo gostokrat ponavljati o raznih priložnostih. Dobro bi bilo, če si jih še posebej zapišemo za posamezne dni v tednu ali mesecu. To se vé, da smemo večkrat ponavljati one, ki se nam zde bolj pristrčne, ter poleg zaznamovanih poljubno privzemati še drugih. 4) Po vsebini lahko ločimo hipne molitve v splošne, ki se ne ozirajo tolikanj na posamezne okoliščine in opravila našega življenja, marveč le bolj na splošne dušne potrebe in želje, pa v take, ki so v posebni zvezi z naravo, z družbo, v kateri živimo, s krajem, kjer bivamo, z opravili, ki se nam nakladajo itd. Posebej naj še omenim, da hipnim molitvam moramo tudi prištevati *d o b r i n a m e n*, one želje, s katerimi Bogu izročujemo svoja vsakdanja opravila, kakor smo priporočali v poprejšnjem oddelku, n. pr.: *Iz ljubezni do tebe, o Bog! V tvojo čast, moj Jezus! Vse v večjo slavo božjo! Tebi darujem to delo!* itd.

a) Hipne molitve splošne vsebine.

Za take vzdihljaje, ki niso z opravili v tesnejši zvezi, je *morda res treba kratkega odmora, med delom*, a tako kratkega, da nas nikakor ne moti v našem opravilu, marveč ga še pospešuje, kakor uči sv. Frančišek Saleški v prelepi priliki: „Romar, kateri popije nekoliko vina, da bi si razveselil srce in okrepčal usta, ne pretrga zato svojega potovanja, dasi se nekoliko ustavi, marveč dobi moč, da hitreje in lažje dovrši svojo pot, ker postoji le zato, da bi še bolj hodil.“

Priporočamo n. pr.: 1) Čast bodi Očetu i. t. d., 2) Svet, svet, svet si ti, Gospod vojnih trum. Polna je zemlja tvoje slave. Slava Očetu, slava Sinu, slava sv. Duhu. 3) V vseh rečeh naj se zgodi, naj bo hva-

ljena in vekomaj češčena najpravičnejša, najvišja in najljubeznivejša volja božja. 4) Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse. 5) Zveličar sveta, usmili se nas! 6) Jezus, Sin Davidov, usmili se me! 7) Moj Jezus, usmiljenje! 8) Povsod bodi hvaljeno presveto Srce Jezusovo! 9) Sladko Srce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj in bolj ljubim. 10) Presladki Jezus, pomnoži mi vero, upanje in ljubezen in daj mi skesano in ponižano srce. 11) Srce Jezusovo, ki goriš ljubezni do nas, vnemi naša srca v ljubezni do tebe! 12) Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas! 13) Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak Zveličar. 14) Jezus, krotek in iz Srca ponižen, vpodobi po svojem moje srce. 15) O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo. 16) Češčeno bodi brezmadežno spočetje Device Marije, Matere božje. 17) Devica Marija, Mati božja, prosi za nas pri Jezusu. 18) Sladko Srce Marijino, bodi moja rešitev. 19) O Marija, ki si brez madeža prišla na svet, oh, izprosi mi od Boga, da brez greha pojdem s sveta. 20) Jezus, Marija, Jožef, vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Sv. Frančišek Asiški je gostokrat ponavljal vzdihljaj: „Moj Bog in moje vse!“ Sv. Ignacij: „O moj Bog, daj, da te ljubim, in edino plačilo za mojo ljubezen bodi, da te ljubim čimdalje bolj.“

Smokva in vrba.

Nekdaj je rekla smokva vrbi: „Kako je to, da se jaz komaj primem, če me presadijo s korenino; a tebi samo odtrgajo vejo in jo zasadijo v zemljo, in veja se prime?“

Vrba ji odgovori: „Draga soseda! Ja sem močnejše narave kakor ti. Ti se vedno skrivaš v gorkem kraju, a me vrbe rastemo kjerkoli je. Zato je pa naša narava žilava, dočim ste ve smokve tako mehkužne, da vam vse škoduje.“

Zmeren in utrjen človek je povsod srečen.

France Brzin.

Kdo je naučil ptice peti?

Spisal Vaclav Kosmak. Preložil Jožef Gruden.

Štal sem majevega jutra v lesu, oprt ob star javor. Listje na drevju se je šele razvijalo iz popkov. Solnce je svetilo z vsemi žarki na pomladno zeleno travo, na bele spominčice in na neme vijolice — svetilo tako jasno, tako polno, da je vsa rosa žarela od njegovega lesketanja.

A nad menoj po vejah vam je bilo tako piskanje, tako žvižganje, tako ščebe-tanje, toliko smeha, toliko radovanja, da sem omamljen zatisnil oči kakor v snu te čarobne godbe.

„Moj Bog!“ sem zaklical, „kako krasen je tvoj svet!“

Šel sem dalje po razkošnem gozdu, a koder sem šel, so zvedavo gledale črne oči name ter me pozdravljali sladki glasovi. Pri mladem ptičku sem obstal:

„Prosim te, ljubi ptiček, kje si dobil ta razkošni spev? Srcé mi radosti poskakuje!“

„Gospod“, je zaščebetel ptiček, „očka me je naučil.“

Ptičkov oče je sedel na bližnji veji in zaslišavši najin pogovor, je ljubko pokimal z glavico in zažvr-golel: „Da, jaz sem ga naučil.“

„Kdo pa tebe?“

„Mene tudi oče — ali že zdavna — zdavna.“

„A kdo je tvojega očeta naučil?“

„Dedek — temu je že cela večnost. Dalj ne pametuje nihče.“

Zraven na drevesu je sedel star, osivel škorec, važno, mirno povešajoč glavo. Ob zadnjih ptičkovih besedah pa jo je obrnil na našo stran kakor starček, ki že slabo sliši, pa privzdignil krili, odprl oglodani kljun ter odgovoril počasi z hripavim glasom: „Ni res, da nihče dalj ne pomni. Saj ne veš, kaj govoriš. Jaz pametujem in vem, kaj in kako je bilo v začetku. Torej poslušajte, da boste vedeli!“

In škorec si je otrl kljun ob krilo ter jel pripove-dati: „Ko je Gospod Bog ustvaril svet, so izprva kri-

čali vsi ptiči, kakor je kateri umel, kakor mu je kljun zrastel. Letali so semtertja, skakali po vejah, se radovali — a v njih kriku in viku ni bilo nič lepega, nič ljubkega. Hvalili so sicer Boga, da jih je del v tako krasan svet, ali ta hvala ni bila blagoglasna in Gospodu Bogu ni bila všeč. In Bog si je mislil: „Naučim jih peti“, in kar je namenil, je storil. Nekega lepega jutra so slišali ptiči iz dola in travnika nekaj tako sladkega, da jim je zastajala sapa. Niso pa vedeli, kaj bi to bilo? Pogledali so dol in zazrli tri angele, ki so godli tako sladkó, tako pretresljivo, tako milo, kot še nihče, kar je živ, ni slišal take godbe in je tudi več ne bo slišal, dokler ne pride v raj, od koder so prileteli ti trije angeli. Ves gozd je tedaj utihnil začudenja ter slastno prisluškal.

Angeli so doigrali ter zaklicali ptičkom: „Ne bojte se, priletite bliže. Ako vam je všeč, naučimo vas tudi peti.“

Sraka se je porogljivo zasmejala ter dejala skromnemu slavcu: „Leti tja, sivec, in uči se, da boš bolj prekanjen. Jaz tem trem ne verujem, lažejo“ — pa je odletela.

Tihi, odkritosrčni slavec, tedaj zaničevanec med ptiči, je prvi zletel ter sel angelu na ramo. Drugi ptiči so zleteli za njim. Nekateri so seli bliže, drugi dalje, nekateri so ostali na drevju, kakor se je komu zdelo. In angeli so jeli prepevati, da se je širom lesa razlegalo, in da ni bilo spoznati gozda same krasote.

Pestra šoja, prevzetni fazan in krasna papiga so dejali: „Čemu nam bo petje?“ in odleteli. Vrabec je oddaleč zagledal rdeče črešnje in je pozabil na spev, zletel je na nje: z njim je odletelo več ptičev. In poglejte: ti ptiči, ki so odleteli, se niso naučili peti; ti pa, ki so poslušali, pojo odsihdob tako lepó, da odmeva po lesu. In dobroverni slavček, ki je verjel angelom ter šel najbliže, poje slajše od vseh drugih ptičev. Naučil se je največ. Kdor izmed nas pride v raj in bode slišal pojoče angele, bo videl, da govorim resnico. A vi mladiči, ne verujete starcem.“

Škorec je stresel z glavo, jo povetil in premišljeval dalje.

Borovnice.

„Mama, lačen!“

„Kaj, že zopet? Saj si ravnokar jedel.“

„Res sem, res.“

„Od poldne je ostalo malo zelja v skodelici, pa pojej!“

„Ne bom.“

„Kaj pa hočeš?“

„Malo kruha bi rad.“

Miru ni dal prej, da so mu ga res odrezali. Ej, Pepček je bil lačen gotovo vsako uro in zobe je imel nabrušene, da bi bil jedel venomer. Oh, saj pravim, ti otroci!

„Kam pa že zopet?“

„Nikamor.“

In Pepček je bil že zunaj na ulici. Vselej, kadar se je hotel izmuzniti, se je potisnil v kot za vrata, in vrtil gumb, ob katerega je imel zapeto svojo naramnico.

Kadar so mamica pogledali malo v stran ali pa so se pri delu zamislili, je izginil tako hitro, kakor bi se bil vdrl v zemljo. Mamica so ga vselej klicali nazaj, pa takrat Pepček ni nič slišal. Na vasi je bilo vse bolj prijetno kakor doma. Otroci so se tam valjali v cestnem prahu, in on je bil vedno zraven. Če je prišel po cesti kak voz, je pa kar završalo: vsi so zbežali v stran, da ne bi bilo kaj hudega. Ej, in nihče se ni tako zelo bal za svoje mlado življenje, kakor Pepček.

Ker je bil vedno na solncu, je bil ves ogorel, in lase je imel zmršene. Hlače, ki jih je nosil vedno le na eni naramnici, je imel strgane in vse od prahu. In mamica so imeli z njim pravi križ.

Po vasi je prišla ženska s košem na rami, in otroci so se razveselili. „Oj, oj, gotovo ima borovnice!“ Vsi so se razkropili domov prigovarjat dobri mamici, očki ali dedu, naj bi jim jih kupili; skominalo jih je po lepih črnih jagodah, ki so tako sladke.

Pepček je pritekkel domov v polnem diru. Ni si upal takoj ogovoriti mamice. Sukal se je okrog njih kakor mačka okrog ognjišča, se jih oprijemal za krilo,

zdaj pogledal kos kruha, ki ga je drobil v roki, zdaj mamici v oči. A beseda mu le ni hotela iz ust. Mamica so takoj vedeli, da je zopet nekaj posebnega.

„Zakaj ne ješ kruha?“

„Ne morem.“

„Kaj pa ti je?“

„Nič.“

Boječe se jih je prijel za krilo, pogledal najprej v tla, potem mamici v obraz in se proseče nasmehnil. Besede o borovnicah pa kar ni mogel ziniti. „Hm, mamica bi bili gotovo hudi“, si je mislil, in je bil v veliki zadregi.

„Hoj, kje ste? Ali boste kaj kupili borovnic?“ se je začul iz veže čuden glas. Bila je žena s košem, bosa, in noge so ji bile prašne.

Pepček je bil iz zadrege.

„Mama, dajte, dajte!“

Mama so zmajali z glavo in rekli:

„Ne bomo nič.“

„Ej, kupite, kupite! Reva sem in prihajam od daleč“, je zaprosila ženska.

Pepček pa je namrdnil obraz v čudne gube, ustne so se mu skrčile na jok in poželjivo je gledal v koš, ki ga je bila žena postavila na tla.

Mamici se je zasmilila ženska, ker ji je pot lil po obrazu v debelih curkih. Oblečena je bila slabo in obraza je bila zagorelega. Dali so ji svetel groš in jo prašali:

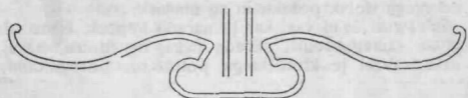
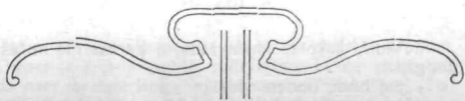
„Odkod pa ste?“

„Od Kočevja“, je odgovorila v svojem narečju. „Veste, pri nas je velika revščina. Za par krajcarjev moramo nabirati te - le jagode in jih nositi tako daleč. Polje ne obrodi skoro nič, dosti ga pa tudi nimamo. Težko se zasluži kaj.“

Segla je v koš, namerila dve merici črnih, debelih borovnic in jih stresla na papir, ki ga je bil Pepček v hipu pripravil.

„Bog plačaj“, je rekla ženska, oprtala koš in odšla dalje po vasi, v vsaki hiši ponujajoč svojo robo.

Pepček je nekaj časa kar ogledoval jagode, menda od samega veselja. Ni vedel, ali bi se jih polotil ali ne.

„Vidiš, kako te imam rada, ti pa kar nič nočeš ubogati.“

„Saj bom, bodete videli.“

Ne vem, če ste vsi otroci taki, a Pepček je bil. Kadar je od mamice kaj dobil, brž je nesel na vas kazat otrokom, kaj ima, da je vzbudil zavist in skomine svojih tovarišev. Mamici se to ni dobro zdelo. Stric so mu bili nekoč prinesli iz sejma lepo trobento. Pa jo je nesel na vas in prišel domov z razbito, ki ni več piskala. Če so mu dali lépega belega kruha, ga ni snedel doma; šel je z njim na vas, da so ga videli drugi. „Glejte, bel kruh imam, vi pa še ovsenega ne.“ In vsak mu ga je malo odščipnil, če je le mogel.

Mikalo ga je zdaj tudi na vas, češ: „Jaz jih že imam.“ Prijel je za papir, da bi se izmuzal.

„Oho, kam, seme?“

„Nikamor!“

„Tukaj jej doma in ne hodi na vas.“

„Saj ne grem.“

Danes je naletel na slabo. Premagal se je, kakor bi bil šel rad na vas.

Vzel je kruh, ki so mu ga bili poprej dali mamica, in borovnice ter se vsedel na prag. Tam se je solnčila bela hišna muca in sladko dremala. Sedel je poleg nje in jedel. Muca se je vzbudila in ga sladkosnedno opazovala; tudi lepa družinica kokoši in piščet se je zbrala okrog njega. Zdaj pa zdaj je vrgel kokošim kako jagodo, pa je niso marale. In Pepček se je jezil.

Mislím da ste otroci približno vsi enaki: Kadar se kake stvari enkrat naveličate, pa jo pustite pri miru, in jo zametavate. Recimo pri jedi. Mnogokrat niste potrebni, pa ne daste prej miru, dokler se vam ne ustreže. Ko imate, se pa norčujete iz božjih darov.

Tudi Pepček si ni izmislil nič modrega in pametnega. Vzel je muco v roke in ji ponujal borovnice; pa jih ni marala. Zato jo je namazal po gobčku, da je bila revica vsa lisasta. To je tudi slutila; zbežala je od njega dol k potoku in se umila.

Pa to še ni vse, kar je naredil Pepček. Namazal je še samega sebe, seveda nekaj nevedoma, nekaj nalašč. Vzel je kruh in ga potresel z borovnicami.

Potem jih je malo pomečkal in jih jedel s kruhom. Otroci se z jedjo sploh radi igrate in ne pomislite, da nam jo daje Bog. Saj ga prosimo vsak dan: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“ In Bog nebeški se nas usmili in nam daje svojih darov.

Pepček pa si je mislil:

„Hej, tak bom kakor zamorec.“ Pa se je namazal s pomečkanimi jagodami po licih, čelu in bradi in je stekel v hišo k mamici, da bi se pokazal.

„Glejte me, tak sem kakor zamorec.“ Mamica so bili pa hudi, dasi Pepček tega ni pričakoval.

„Vidiš, tak si! Ali sem ti jih zato kupila? Pa vedno obljubljaš: saj bom priden, bom priden. Pa le ni nič. Marš, k potoku pa se umij!“

Pepček se je bal vode, silno bal, in ne vem, kaj bi bil rajši storil, samo da se mu ne bi bilo treba umiti. Pa sedaj je moral. Mamici se ni hotel zameriti. Šel je k potoku in med potjo ogledoval tudi umazane roke. Ko se je pa videl v bistri vodi, je spoznal, da je res grdo, če je kdo umazan. Pa če še ne veste: od borovnic ne gre proč zlepa. In Pepčku se je še dva dni poznalo, da je jedel borovnice in da je hotel biti zamorec.

Márijan.

Lipetov panj.

Povest. Spisal Juraj Pangrac.

(Dalje.)

3. O jej, sosed Marko ga ima!

Hudétov ded je spet mirno pokal tobak in škilil v čebele. Naenkrat povzdigne glavo in, kakor da bi se nečesa važnega domislil, reče: „Lipe, pa si spravi jeseni panj na soseda Marka kaščo, kaj?“

„To seve, da sem ga“, zatrdi Lipe, ki je ostal pri dedu, dasi ni kazalo, da bo še kak roj dopoldne. „To se ve, da sem ga“, zatrdi. „Pravzaprav . . . sam stric Marko ga je spravi na kaščo!“

„Tako, tako!“ izusti malomarno ded, pa se zamisli. Za nekaj trenutkov se pa zopet pričneta razgovarjati. In priklicala sta v spomin tisti srečni jesenski dan lanskega leta, ko je Lipe ves srečen ponesel na dom svojih staršev polno čebrico medú, in ko je romal na Markovo kaščo tisti osodni panj „Pastirček“ . . .

„Pastirček“ je namreč tehtal tisto jesen nekaj nad 20 kg dobre vage. Bil je do konca dodelan in čisto meden.

„Podri ‚Pastirčka‘!“ je rekel tedaj ded.

Lipe je premišljal, ali bi ga podrl ali ne. Je pa rekel Marko: „Nekaj medu moraš takó imeti, da ti žival ne zamre, če kaka nesreča pride.“

„Podri ga, pravim!“ reče zopet ded.

„No, ga pa bom!“ se je odločil zdaj Lipe. Sosed Marko mu pa pravi: „Ti še ne znaš, oče so pa stari in slabo vidijo, ti ga bom pa jaz podrl!“

„No-lè, prosim!“ je prikimal Lipe.

Marko odvzame zdaj panju dno in prednjo končnico, prežene čebele iz njega in jih porazpredeli med druge manj živalne panjove. Nato prime v roke dolgi in nakoncu zakrivljeni čebelarski nož spodrezalnik, spodreže satje v panju in ga zdevlje v poleg stoječo čebrico. — „Takó! Tu je zdaj med in tu panj“, reče, skončavši delo in si obriše roke.

Lipe zgrabi čebrico z medom in jo stisne k sebi. Menda se je bal, da bi je mu kdo na lepem ne iztrgal iz rok in je ne odnesel Bog ve kam. Za panj mu ni bilo toliko, vendar pa reče: „Kaj bo pa zdaj s panjem, kam ga bomo spravili?“

„Kam?“ je ponovil Marko. — „V hlev menda ne, in hiše še ne boš zidal, da bi ga ondi spravil. Lej, gor na kašči je prostora dovolj, gor ga zavleci!“

„Oh, stric Marko“, zaprosi Lipe, „oh, stric Marko, denite, denite vi panj na kaščo. Vam bom že kedaj povrnil to dobroto!“

Marko se je posmejal: „Seveda, za med se bojiš, stvarca nezaupljiva, kaj? — No le steci, steci z medom, kamor ti je drago, panj bomo že spravili!“

In prijel je Marko panj in ga nesel na kaščo, Lipe se mu je pa zahvaljeval, nato pa stekel. Srce se

mu je smejalo, ko je držal polno čebričo medu v rokah, kakor še nikdar ne v življenju. In ko je s to čebričo prestopil prag očetove hišice gori nad vasjo, se ni smejalo srce samo njemu samemu.

Takó je torej bilo lansko jesen, in tega sta se danes domislila Lipe in ded. „Dobro se spominjam tega, kakor da bi se bilo to zdaj-le godilo“, je pri-stavil še ded. „Kar vidim te še, kako si tiščal čebričo z medom k sebi tam le pod Markovo lipo, kjer smo trgali. Nato pa je Marko spravil praznega „Pastirčka“ na kaščo, ti si jo pa hitro pobrisal na vas. Še sedaj te vidim, kako si letel . . . G-hm! Stare so moje kosti, in slab sem, pa še enkrat bom zlezal gor na kaščo, da dobim panj. Gor mora biti, če ga ni nihče dol vzel, to je več kot gotovo!“

In ded je odkoracál.

Ko pa je koracál in kobácal na kaščo in zopet dol, pa panja ni bilo nikjer, mu je pa vendar-le ušlo z jezika, kar je tako tiščal v svojem srcu, mu je pa vendar-le ušlo in rekel je, tako je rekel: „Panja ni na kašči. Eden ga je moral s kašče vzeti. Kdo? — Marko!“

Lipetu pa je šlo po glavi: „Gor ga je del Marko. Panja pa zdaj ni gor; tak' ga je moral kdo dol vzeti. Če bi prišel tat, bi ne vzel ravno njegovega, druge bi pa vse popustil. In zajavkal je Lipe: „Ojej, Marko ga ima, sosed Marko ga ima!“ In stekel je k dedu in zopet zajavkal: „Ojej, Marko ga ima, sosed Marko ga ima!“

Ded pa je tedaj obstal sredi stopnjic. Resni njegov obraz mu je postal še resnejši. Dvignil je roko in žugal Lipetu: „Varuj se, Lipe, krivične sodbe! Ne dolži po krivem!“

Tako je torej žugal Lipetu, a sam ni bil boljši, sam je že tudi obsodil soseda . . .

Ojej, sosed Marko ga ima, sosed Marko ga ima, sosed Marko — tat! — — —

(Konec prih.)

Razsodba cesarja Jožefa.

Od nekega zlatarja na Dunaju je kupil odličen plemič skrinjico z dragimi kameni ter si jo pustil prinesiti na dom. Ko bi bil pa moral lišp plačati, je za-trjeval, da škrinjice ni dobil. Zlatar ga je torej tožil, a plemič tudi pred sodnikom ni hotel ničesar priznati. Tožitelj torej ni dosegel nikakega uspeha. V svoji stiski se obrne na cesarja Jožefa. Ta veli, da prideta k njemu oba moža. Ko vstraja pri svoji laži, mu zapove cesar, naj sede in piše, kar mu bo narekaval. Narekaval pa mu je takó: „Ljuba žena! Izdana sva, cesar vé za vse; takoj izroči omarico možu, ki ti prinese to pismo, sicer sva izgubljena.“ Plemič se prične tresti in komaj spiše do konca. A preden je še cesar odposlal pismo, pade preden na kolena in mu prizna svojo laž. Pismo pa je cesar odposlal, in tekom ene ure je imel zlatar svojo lastnino zopet v rokah. —c.

Zrela je pšeničica.

Zrela je pšeničica,
Oj pšeničica zlata,
Rádostna je ptičica,
Ptičica krilata.

V zraku sinjem brez skrbi
Dan na dan prepeva,
Stvarnik večni jo živi,
Solnce jo ogreva.

Zrela je pšeničica,
Vse prepeva v logu,
Slednja, slednja ptičica
Hvalo poje Bogu.

Žirov.

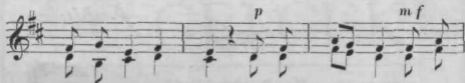
Pred šolo in po šoli.

Andante.

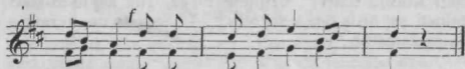
P. Angelik Hribar.

Pred šolo. { 1. Te-bi kli - če, ve-čni O - če, Zbranih
 2. Sr-ca na - ša Ti pri - pra - vi, Um raz-
 Po šoli. { 1. Večno sla - vo Ti po - je - mo, Z nami
 2. Le-pe u - ke v sr-cih hra - ni, Nam po

{ 1. o - tro - či - čev krog, Bla-go - slo - vi, pro-si
 { 2. ja-sni in spo - min, Ra - sli bi v mo-dro-sti
 { 1. naj Te vse ča - sti; Hvalo Te - bi vsi da-
 { 2. njih ži-ve - ti daj, Ve-dno Ti nam stoj na

{ 1. vro - če, ga pri u - ku, mi - li Bog!
 { 2. pra - vi Ka-kor Je-zus, bo-žji Sin.
 { 1. je - mo Za vse, kar smo sli-ša - li.
 { 2. stra - ni In nas pe - lji v sveti raj!

Glej berilo za drugi razred št. 1 in 2.

Kmetovi upi.

„Na polju žito že zori, Imel bom dokaj zrna spet
 Že poln je slednji klas; Za kruh in za kolač,
 Še ptič se žetve veseli, — In če bo kdo zapustil svet,
 Zakaj se ne bi jaz? Bo še za par pogač.“ —

Minulo ni še leto to —
 Že žalovali so,
 Ker mrtvo kmetovo telo
 V gomilo djali so.

Taras Vaziljev.

Komu se smeje?

Ha, ha, ha, ha, . . .
Solnček smešljá se
Sredi nebá . . .
Komu li smeje
Solnček se zlatí? —
Morda zeleni
Smeje se gori,
Ali zeleni,
Cvetni se trati;

Morda se smeje
Vinski gorici,
Ali pa nežni
Drobni cvetici,
Ali pa morda
Celi zemljici . . .?
Ne, ne, ne, ne,
Solnček se smeje
Tebi, nedolžno detinsko srcé!

Aleksij Ivanov.

Kratkočasnica.

Ko je umrl v Frankobrodu stari Rotšild, najbogatejši mož svojega časa, se je prav bridko razjokal neki ovčar. „Kaj pa je?“ ga vpraša znanec. „Ker je stari Rotšild umrl!“, vzdihne revež. „Pa kaj te to tako žalosti, saj nista bila v sorodu“ — „Seveda ne, in ravno to je žalostno.“

J. Kovec.

Zastavica.

Voščilo za god.

(J. E. Bogumil.)

Dobrotno naj ti da nebo
Bolest, nesrečo, žalost, zlo,
Težav in križev brez števila
Naj bi nebesa ti delila!
In zlate sreče solnčni žar
Naj več ne vrne se nikdar!
Kar slabega je tu na sveti,
To k godu hočem ti želeti.

Kar tvoje srce poželi,
Naj dobri angel prepodi!
Odvrne naj dobrotni Oče
Vesele dneve in cvetoče!
Naj spremlja tebe, moj otrok,
Trpljenje grenko, jok in stok,
Dal dobri Bog, da ne zgodi se,
Da srce tvoje veseli se!

Lojzek: „Nikdar več ne berem tega „Angelčka“, pogledjte, mama, kaj mi želi za god.“

Mama: „Ti ne znaš brati, Lojzek. Le še enkrat preberi, pa prav preberi, boš videl, da ti „Angelček“ ne more želeti slabega. (Kdor vé, kako mora Lojzek brati, naj pošlje svoje ime „Angelčku“.)